

MLADI PLANINEC

PD »LISCA« Sevnica-Krško

Leto: 1977 I.
Številka: IV

SLAVJE NA LISCI

Planinci našega društva smo proslavljali letošnje jubileje posebno slovesno.

Proslava in srečanje članov našega ter sosednih planinskih društev v soboto in nedeljo dne 25. septembra 1977 je bila organizirana v počastitev letošnjih Titovih jubilejev in vrsti obletnic važnejših dogodkov, pomembnih za PD "LISCA".

V avgustu 1902. leta, to je pred 75 leti, je bila slovesno odprta prva planinska koč na Lisci in ena izmed prvih v Zasavju. Postavil jo je takratni nadučitelj na Razboru pod Lisco Jurko Blaž, po katerem se še danes imenuje. Trideset let pozneje je bil zgrajen večji planinski dom na Lisci pod vodstvom prizadevnih planincev Posavske podružnice Slovenskega planinskega društva.

Med drugo svetovno vojno so bile planinske koč tudi na Lisci uničene, zato jih je bilo treba obnoviti. Leta 1948 je bila obnovljena Jurkova koč. Na pogorišču planinskega doma pa so zgradili planinci novo ustanovljenega današnjega PD "LISCA" /leto 1948/ velik planinski objekt - "Tončkov dom" - imenovan po neumornem organizatorju njegove gradnje Tončku Čebularju. Pred 25. leti - leta 1952 - je bil ob navzočnosti velikega števila zasavskih planincev dan v uporabo. Pred sedmimi leti je bil Tončkov dom povečan s pomočjo delovnega kolektiva "Lisce", ki ga ima sedaj tudi v najemu in upravljanju.

Ta čas poteka 5 let, odkar smo obnovili odnosno iz temeljev na novo zgradili "Jurkovo koč", za kar smo porabili gradbeni material, ki je bil odstranjen pri obnovi "Tončkovega doma". Tako imamo danes na Lisci dva planinska objekta, ki sta v ponos našemu društvu in vsem slovenskim planincem.

Gradnja in obnova domov na Lisci je vsakokrat družila veliko planincev z območja našega društva. Pri delu smo kovali načrte za pohode po slovenskih in jugoslovanskih gorah, pa tudi o obisku vrhov zunaj naše domovine. Delo je bilo tisto, ki je dajalo pobudo za druge društvene dejavnosti, delo je bilo tudi tisto, ki je pritegnilo v naše vrste številno mladino in pionirje. Delo

je bilo tisto, ki nam je in ki nam še danes zagotavlja ustrezno materialno osnovo za naše uspešno društveno delo.

Ob tolikih jubilejih se je društveno vodstvo odločilo pripraviti srečanje vseh članov, ki žive danes v Posavju in širom naše Slovenije in ki so sodelovali pri obnovi naštetih domov na Lisci. Srečanje je bilo ob sicer zelo skromni udeležbi v soboto dne 24. septembra 1977 na Lisci.

Poleg sedanjih članov društvenih organov in skromne udeležbe "veteranov" se je srečanja udeležilo tudi lepo število aktivnih mladincev, ki so pripravili tudi kresovanje. Ob tabornem ognju in ob pesmi smo obudili marsikateri spomin na opravljene naloge in uspele ali manj uspele pohode po naših svobodnih planinah.

Naslednji dan - nedelja 25 septembra 1977 - je bil namenjen množičnemu peš pohodu na Lisco in na osrednjo proslavo. Do desete ure dopoldan je prišlo na Lisco peš preko 350 udeležencev proslave, ki so za nagrado prejeli društveno TRIM značko. Proslave se je udeležilo skoraj 1000 planincev našega in sosednjih društev. Prišlo je tudi cel avtobus mladih iz PD Kamnik, ki so prišli iz Brega prav tako peš.

Slavnostni govor na proslavi je imel prof. Jože Bogovič, sekretar občinskega komiteja ZKS Sevnica. Gasilski moški pevski zbor in mladinke MO našega društva so izvedli kulturni program. Po proslavi je bilo prijetno srečanje vseh udeležencev proslave, med katerimi so bili številni člani družine pokojnega Blaža Jurka. Med udeleženci je bil tudi Tonček Čebular in vrsta planinskih veteranov tega društva.

Planinsko zvezo Slovenije je zastopal njen tajnik Janez Kmet, meddruštveni odbor zasavskih planinskih društev pa predsednik Drago Kozole. Proslave so se udeležili tudi predstavniki družbeno političnih organizacij občine Sevnica in Krško, kakor tudi številni predstavniki in vodilni delavci delovnih organizacij, ki so finančno in materialno pomagale pri obnovi in gradnji planinskih domov na Lisci.

Lepo vreme in ansambel SEPLAN iz Sevnice so pripomogli k prijetnem planinskem vzdušju na Lisci, ki je edinstvena v Zasavju in nam vedno draga.

Drage planinke in planinci, draga mladina!

Začenjam proslavo planinskega društva "LISCA" v počastitev jubilejev ob 35. živiljenski obletnici tov. Tita in ob 40. obletnici, ko je on prevzel vodstvo v jugoslovenski komunistični partiji in katero vodi še danes. Naše društvo še posebno proslavlja danes 75. obletnico postavitve Jurkove koč in 25. obletnico dograditve Tončkovega doma tu na Lisici.

S posebnim veseljem pozdravljam na tem srečanju tov. Janeza Kmeta, predst. PZS, tov. Jožeta Bogoviča in Pipan Franca, predst. družb. polit. org. občine Sevnica, predstavnike sosednjih PD: Bohor Senovo, Rimske toplice, Brežice, Dol pri Erastniku, Laško, Celje, Badoče in vse, ki so se udeležili naše proslave. Posebno vesel sem, da se je slavlja udeležil tudi častni predst. društva tov. Tonček Čebular, številni člani družine Jurko z edino živo hčerko Blažo Jurko Sašo Šarič. Pozdravljam predstavnike delovnih organizacij in tako številno mladino, ki je prišla na Lisico peš. Na proslavo so prišli tudi planinci iz Kamnika, ki jim velja naš iskreni srečno.

Pozdrav vsem planincem, ki so pomagali kakor koli pri gradnji teh domov in danes niso več člani našega društva, pa so se zbrali na tej proslavi. Pristrčno pozdravljam vse, ki so danes prišli na ta prelepi zasavski vrh peš ali kako drugače in se tako odzvali našemu vabilu. Poseben pozdrav velja številni mladini, ki je izkoristila to slavlja za svoj trim pohod.

Petinsedemdeset let ni dolga doba, toda za dogajanja, ki so se zvrstila v tem obdobju v tem društvu, pa izredno pomembna. V avgustu mesecu pred petinsedemdesetimi leti so zasavski planinci slavili svojo prvo zmago, ko so odpirali eno od prvih planinskih koč v Zasavju tu na Lisici. Novembra bo preteklo 25 let, ko se je dogodek ponovil in smo posavski planinci dajali v uporabo enega najlepših planinskih domov v slovenskih gorah.

Vse to je bilo delo in trud planinskih zagnancev, Slovencev, ki so se znali boriti za svoj nerednostni obstoj, ki so vse to počeli iz ljubezni do svoje domovine.

Vsem, ki smo se danes zbrali tu, želim prijetno planinsko počutje, vsem sedelujočim v kulturnem programu pa v imenu planinskega društva in nas vseh tu zbranih pristrčno hvala.

Naprošam tov. Bogoviča, sekretarja občinskega komiteja ZK občine Sevnica, da nam spregovori o pomembnosti današnjih jubilejev.

Tov. Jože Bogovič, sekretar občinske konf. ZKS je v svojem slavnostnem govoru na osrednji proslavi v nedeljo, dne 25. 9. 1977 na Lisici povedal:

Tovarišice in tovariši - dragi ljubitelji gor!

Naše planinsko društvo "Lisca" Sevnica - Krško nas je povabile na prijetno srečanje planincev na Lisici, da bi v jubilejnem letu, letu Titovih jubilejev, zadovoljni in srečni proslavili tudi visok jubilej, 75-letnico postavitve Jurkove koč in tudi 25-letnico Tončkovega doma.

Lisca, ta zgodovinski prostor, prikupen in vabljev v vseh letnih časih se nevsiljivo vključuje v velike dogodke bližnje zgodovine naših narodov. V času, ko je naprednejši del delavskega razreda Jugoslavije, vključen v KPJ pod vodstvom dragega tovariša Tita iskal skrivna zatočišča, je bila Lisca važen gostitelj.

S ponosom vedno znova prebiramo vrstice na spominski plošči, ki nas prepričajo, da je bila narava in da so bili tudi ljudje tega predela nagnjeni skrivnostnemu snovanju tedaj nočno preganjanih, velikih sinov naših narodov. Tovariš Tito je ob obisku 2. maja 1974 na Lisici zapisal v spominske knjige: "Z velikim zadovoljstvom sem obiskal to zgodovinsko mesto Lisca, kjer smo nekdanj pred vojno snovali načrte za zmago delavskega razreda. To smo tudi dosegli."

Lisca in prebivalci tega območja smo dobili najlepše priznanje, ki ga je izrekel tovariš Tito.

Skoraj 40 let je preteklo od zgodovinskega srečanja. Pravilno oceno in obsodbo nevarnosti fašizma niso izrekli člani polit biroja brez osnove. To je bil čas, ko je fašizem že kazal svoj zločinski obraz. Mnogi temu še niso verjeli. Pravočasne priprave na oborožen odpor so imele dalekosežne posledice v znagoviti revoluciji. Kako malo časa je preteklo od zasedanja na tem mestu v letu 1938 in do tistega časa, ko so fašistične bande preplavile tudi našo domovino. Tóda Lisca s svojimi ljudmi, priraščeni na obronke bližnje okolice je sprejela neenakopraven boj. Po teh tratah in gozdovih so stopali partizani Kozjanskega odreda in celo legendarne 14. divizije. Prehodil je tudi sovražnik, tekla je kri, goreli so domovi, nikoli pa ni ugasnila vera v našo znago, znago Titove revolucije.

V letu jubilejev Tita in ZK je bilo mnogo povedanega in napisanega. Številne proslave smo posvetili tem velikim obletnicam in prav je tako. Sveža korunistov z vseni delovnimi ljudmi uresničuje stoletna hotenja biti svoboden, biti gospodar svojega dela, biti svoje sreče kovač. Uresničujemo zgodovinsko poslanstvo samoupravnega urejanja vseh zadev. Ponosni smo na dosežene rezultate, hkrati tudi kritični do vseh slabosti, ki nas spremljajo. Velike družbene spremembe, ki smo jih tudi v naši občini soustvarjali v povojnih letih, prodirajo čedalje globlje v zavest delovnih ljudi in občanov ter postajajo sestavni del življenja in pojmovanja nas vseh, naše morale, naših misli, želja, zahtev in čustev in ne nazadnje naših potreb ter dejanj. Prav v teh dejstvih se izraža moralna politična moč in šola naše revolucije, v njej se zrcalijo in potrjujejo pravilnosti naše poti, humanost revolucije, dostojanstvo človeka, sposobnost in tudi ustvarjalnost graditeljev nove družbe, novih človeških odnosov. Če tega ne bi bilo, ne bi mogli sprejeti in uresničevati zakona o združenem delu, koncepta o SLO in družbeni samozagčiti. In še marsikaj!

Pred kratkim smo spremljali pot tovariša Tita in naše delegacije po SZ, Koreji in Kitajski, kako ponosni smo bili, ko so povsod sprejerali naše predstavnike, ne glede na našo relativno maloštevilnost z veliko pozornostjo in prijateljskimi čustvi. Tega ni bilo mogoče ustvariti preko noči, to je plod dolgotrajnega težkega dela in snovanja samoupravljanja in naše neuvrščeniosti.

Ponovno smo bili torej priča, kako so nekatere naše izkušnje, naša praksa pomembna rešitev za številne težave sodobnega človeštva. Mi nikoli nismo prodajali ali celo vsiljevali naših rešitev, prav gotovo pa smo veseli, če se tudi v mednarodnih odnosih vedno znova potrjujejo naše poti in rešitve.

Mi vsi smemo biti ponosni na to kar inamo in kar še ustvarjamo. To ni samo-hvala najhnege naroda ampak dejstvo, ki ga priznavajo mnoge prijateljske države na vseh kontinentih sveta.

Beseda Tito je danes simbol vseh zatiranih in izkoriščanih posameznikov in družbenih slojev. Pomeni osebnost svetovnega pomena, ali se smemo čuditi, da nam je najdražji.

Želimo, da z našimi planinskimi obletnicami še dolgo slavimo tudi Titove jubileje.

Naj mi bo dovoljeno še nekaj besed o osrednjem dogodku, povodu današnjega srečanja, 75 letnici postavitve Jurkove koč in 25 letnici Tončkovega doma na Lisici.

S tega mesta je že bilo povedano, da se je 1902. leta zbralo na Lisici preko 3000 slovenskih in hrvaških planincev in domačinov. Proslavljali so dograditev in otvoritev prve planinske koč na Lisici.

Sam dogodek ne bi bil toliko pomemben, če ne bi v tem času Slovenci bili ogorčeni boj za našo slovensko besedo, za našo slovensko zemljo. Avstrijskim Nemcem ni bilo po volji, da je z najvišjih vrhov prelepe slovenske zemlje odmevala domača pesen (kako se zgodovina ponavlja). Avstroogrška država -

jéča narodov je želela in podpirala svoj "Alpenverein" in druge nemškutarstvu naklonjene organizacije. Slovenci so se dobro zavedali zavojevalskih teženj tujcev, resničnih interesov, ki niso bili planinsko ljubiteljski, ampak politični. Slovenska inteligenca angažirana v narodnostnem boju je družno s kmečko delavskimi množicami budila narodno zavest in nacionalni ponos tudi preko organizacije slovenskega planinstva. Tako se je kovala tudi vez z brat-skimi Hrvati; kajti ljudje, ki so imeli radi lepote narave so tudi ljubili do-movino. Sadovi nekdanjega dela so mnogo let pozneje dvignili ljudi v obrambo slovenstva in naše zemlje.

"Tri leta po zgraditvi Jurkove kočé na Lisici je bila ustanovljena Posavska podružnica Slovenskega planinskega društva. Obstajala je vse do ustanovitve sedanjega planinskega društva Lisca. Od Sotle do Trbovelj je združevala ta podružnica planince v svojih vrstah. Do 1. svetovne vojne je bil sedež podruž-nice v Sevnici. Leta 1923 je bil prenešen v Sidani most, kjer so se tamkajšnji člani na čelu z načelnikom Andrejem Gostišo dogovorili o gradnji večjega pla-ninskega doma na Lisici. 19. junija 1932 so izročili dom v uporabo (poročilo ob 70. obletnici) in istočasno so tudi povečali Jurkovo kočó."

O Blažu Jurko, nekdanjem šolskem upravitelju na Razboru je bilo že precej na-pisanega in tudi povedanega. Spomin na tega nedvorno velikega rodoljuba in ljubitelja gora, ljudskega učitelja je še danes živ med prebivalci tega področ-ja in tudi med številnimi šolniki.

Čeprav je bila od takratnega deželnega šolskega sveta izdana všolovana listina za to področje že leta 1876 in s tem vpeljana šolska obveznost v krajih pod Lisico, smemo govoriti o prvem pouku šole z nastopom mladega učitelja abitu-rianta Blaža Jurka. Svoje pomembno, lahko rečemo življenjsko delo je pričel Jurko 1. oktobra 1879 na Razboru. 45 let, vse do septembra 1924 je ostal zvest Lisici in ljudem tega področja. Dobro jih je poznal in vsi so poznali njega.

Šal so že prvi okupatorjevi učitelji poskrbeli za uničenje šolske kronike in drugih pisemenih virov tako, da danes razpolagamo z razmeroma skromnim avten-tičnim gradivom, ki se nanaša na Jurka in njegovo delo. Svoj značaj je uspešno predstavil v svoji knjigi in tudi odlonki iz kronike, ki jih je osebno zapisal, govorijo o vedrem značaju razgledane osebnosti. Razumljivo, da ta uradni do-kument ni mogel vsebovati iskrenih misli naprednjaka toda med vrsticami slu-timo širino in usmerjenost osebnosti.

Poznejši kronist, že v dobi stare Jugoslavije, je zapisal, da je Blaž Jurko Skalčan iz Saleške doline. Uvršča ga med osebnosti posebnih zaslug. Vneto je sodeloval pri zidavi šolskega poslopja, vzorno zasadil šolski vrt in deloval vzgojno s stalnim iskrenim kontaktom z domačini. Zaslužen pokoj je preživel v Vožniku pri Celju.

V šolskem letu 1888/89 je zapisal: Čola se je podrla so govorili škodoželjniki, pa to ni bilo res, a res pa je bilo to, da se je v noči 26.7.1889 udril strop jedilne shrambe, nekako opolnoči s takim ropotom, kot bi bil sodni dan. Planili smo vsi pokonci! Kup frajha za vratni ni pustil v sobo. Čele sčasoma smo odri-nili puščobo toliko od vhoda, da smo prišli do okna. Valil se je tak prah, da ni bilo moč dihati in nič videti. Strahota!

V šolskem letu 1894/95 opisuje potres takole: V noči od velikonočne nedelje na ponedeljek opolnoči, oziroma pol 12. Pog nas varuj, najprej je šumelo, kot bi morje kipelo, potem opočetka zamolklo a čimbolj razločno bobnelo in hkrati se je začelo zibati in tresti in pokati in rukati pod nami in okoli in okoli onet sipati po sobah, opeka padati s strehe, dimniki se lomiti, šipe, stekle-nice žvenketati, zvonovi obupno klenkati, živina renčati, perutnina jaskati, psi tuliti, ljudje bosí in napol nagi iz stanovanja se zunaj zbirati in ječati: o groza! Moja žena je z "votlin" glasom začela mene v drugo sobo kli-cati, jaz pa sem se kar k steni prihulil in ji nazaj zaklical: "le moli, kar je, je!"

Posebno naj še omenim, da je to leto izšla naredba o obdržavanju medpočitniških univerzitetnih tečajev za učitelje! Da se univerzalna naobrazba spopolni (pa ko bi še plače šolnikov spopolnili!)

Zanimiv je odlomek iz kronike v šolskem letu 1908/9, ko opisuje gradnjo vodovoda.

Vodovod! Izmerili smo teren od studenca iz Sel do šole in napravili načrt poing. Hansu Pitzmanu. Imeli smo zato tudi sejo, a nam je "Liški bog (stari Jošt)" vse zmešal, ker je prišel rogovilit in vplivat na zeta

Tik pred prvo svetovno vojno opisuje smrt duševnega pastirja s katerim se očitno nista posebej dobro razumela. Č.G. (imena ne navajam) dušni pastir žalostnega spomina. 23. aprila je odraščal v pokoj s svojim haremom in "Sak in Pakom" ko je 22,5 leta mučil uboge farane. Storil je mnogo krivic. Bog mu bodi milostliv, poravnati jih več ne more! Večji kot je bil praznik, bolj se je nerodno vedel pri oltarju in dajal spodtiko in pohujšanje! Jezovitež in maščevanja željnež! Savrelko je dajal piti, da so reveži potem zboleli .. Z nikom ni bil dober. Brez zaupanja! Odlomek iz šolskega leta 1917/18 nazorno prikazuje življenje kmečkega prebivalstva med vojno. Jurko ga je takole doživljal.

Trpeli smo vsi zaradi peznosne draginje, a upamo, da bo boljše! Šest kg te-žek. pujssek 600 K; žnavec 60 K, bela fina moka 15 K. Germa, mesa in kruha domovina nima. Vino 8 K. K sreči sem imel še 200 l sadjevca pa 3 mernikov skrite pšenice, drugače bi bili suho žvižgali!

Od kmetov ni bilo nič dobiti za denar, ker ga je vsled "vojaških podpor" vsaka babnica in vsako ženšče imelo, da so kar razsipavali ga. Dobilo se je le proti izmeni ali pa za usluge k podporam! Za vsako uslišano prošnjo, katero pa sem moral na pristojnem mestu osebno oddati z bakšičem in natural (pitani petelini, nulerce, jajca) sem si izgovoril lepo štruco za bližnje praznike! Tako so mi nanosile včasih stranke po 6 - 10 belih mlečno kvašenih štruc in hlebov. Pa smo živeli! Furovži so nehali, tako Martini, godovanja. Siv krst te ni povabil, ne poslal ničesar. Sedmine, obletnice, likofi - vse preč. Postali so ljudje nezaupni in štedljivi! Prav! Griža nas je pasla celo leto po malem, A španska še huje. Celu mrla so!

V slovo v šolskem letu 1923/24 si je zapisal: Uradni slog kronike "Upokojen je bil "one Sang und Klang" (brez petja in glasbe) 63 let stari, v Razborju 45 let "tadellos" (brez napak) službojoči šolski upravitelj in vodja "Blaž Jurko" "Der Mohr hat seine Dienst getan," .. der Mohr kann gehen." (Zamorac - suženj je delo opravil ... suženj sme oditi)

Šola je bila tako vzorna, da ni bilo treba nič nadzorovati po nadzorniku. Na videz pobit, še vedno šaljiv in mlad si je postavil trajen spomenik; dom na Lisici.

Četrto stoletje Tončkovega doma ni ravno najhien jubilej zlasti ne ob ugotovitvi, če upoštevamo silno voljo in napore graditeljev in veliki pomen doma za razvedrilo in počitek številnih delovnih ljudi. Brez pretiravanja smemo trditi, da so prav prijetni prostori Tončkovega doma v veliki meri pogojevali številčno rast in dobro organizacijo PD Lisca Krško - Sevnica.

Pred leti ob 20. obletnici Tončkovega doma je predsednik društva dejal: "Po končani vojni je takratni ravnatelj nižje gimnazije v Krškem Jože Korošek začel zbirati somišljenike, da bi domova obnovili. Najprej se je ogrel za obnovo Tone Čebular, ki je takoj postal duša in organizator obnove. Leta 1948 je bila z vsemi takratnimi težavami obnovljena Jurkova koča. Takoj za tem so začeli graditi enega najlepših planinskih domov v Sasavju, ki so ga dali v uporabo 12. novembra 1952. leta. Dom je dobil zasluženno ime po Tončku Čebularju, saj je bil njegov prispevek mnogo večji, kot bi mu kot predsedniku in članu planinske organizacije pripadal." (citat)

Zgraditev prostornega in po izgledu prikupnega objekta je resnično zahtevala ogromno dela in materialnih sredstev. Upoštevati moramo, da je gradnja doma potekala v času velikega pomanjkanja vseh vrst gradbenega materiala in v času velike obremenitve posameznikov. Brez gradbenih strojev in kar je še zlasti pomembno, brez prave ceste, ki bi omogočila dovoz gradbenega materiala je nastajal Tončkov dom. Planinski entuziasti, katere je z lastnim vzgledom vspešljivo vodil Čebular in njegovi sodelavci, so dobesedno znosili dom na svojih ramenih.

Bolj kot se odmikamo dograditvi doma, pomembnejši postaja dogodek in s tem tudi veličina graditeljev.

Želimo, da bi nam naša domova še dolgo služila, da ostane to varna streha in naš ponos.

Želimo, da bi imeli še več članov in obiskovalcev, da bi se na Lisci še nadalje kovalo bratstvo in sožitje med nami in drugimi narodnostmi.

Želimo, da bi se z vzponi na Lisco še nadalje krepili in postali ob visoki zavesti tudi telesno sposobni obraniti kar je našega.

Naj še dolgo živi naš dragi tovariš Tito, naj živi planinstvo!

Po slavnostnem govoru so izvedli: moški pevski zbor Gasilskega društva Sevnica in mladinke, članice IO društva kulturni program po naslednjem sporedu:

1. HIMNA - HUF SLOVANI - poje moški pevski zbor Gas. društva Sevnica
2. OTVORITEV - predsednik društva
3. SLAVNOSTNI GOVOR - Bogovič Jože, sekr.obč. kom. ZK Sevnica
4. POZDRAVI GOSTOV - predstevnik PZS, častni preds. Tonček Čebular in pionirka posebne osnovne šole Sevnica
5. TAM KJER PISANA SO POLJA - moški pevski zbor
6. RECITACIJA - Maja Plazar
7. STOJI TAM GORI PARTIZANI - moški pevski zbor
8. RECITACIJA - Bobekova
9. OJ TRIGLAV KOLJ DOLE - moški pevski zbor
10. RECITACIJE - Maja Plazar, Sonja Vovk, Marjeta Vovk
11. OBJAVA REZULTATOV TRIL POHODA
12. ZDRAVICA - moški pevski zbor.

Poročilo o TRIL pohodu:

TRIL pohoda se je udeležilo 335 evidentiranih udeležencev. Na razpisane pogoje so bile razdeljene nagrade:

1. Najstarejši pohodnik - Lojze Perc, star 72 let
2. Najmlajši pohodnik - Matej Jerše, star 3 leta
3. Najštevilnejša družina - 5 štiričlanskih družin, izžrebana družina Vinka Šeška. Izven konkurence še 6 članska družina planincev iz Kamnika.
4. Najštevilnejše zastopan šolski razred: razred posebne osnovne šole Sevnica pod vodstvom tov. Majde Leben.

Pozdrav predsednika društva udeležencem srečanja na slavnostni seji UO
24. 9. 1977 na Lisci:

Drage planinke in planinci!

Izredno sem vesel, da vas lahko danes tu na Lisci prisrčno pozdravim s planinskim "SREČNIC". Vesel sem, da lahko med nami na tej slavnostni seji UO društva pozdravljam člane - planince, ki so v tem odboru in drugih društvenih organih sodelovali v povojnih letih, v času obnove porušene domovine in v času obnove planinskih domov tu na Lisci in širom po Sloveniji. Posebno od srca pozdravljam tajnika PES tov. Janeza Kmeta, predsednika meddruštvenega odbora zasavskih PD tov. Draga Kozoleta, preds. KS Loka tov. Jožeta Beršnaka, vabljenec nekdanje članice odborov društva Marjanko in Dibija. Lep pozdrav velja tudi vsem članom sedanjih organov društva in vsem mladim, ki ste se udeležili današnje slavnostne seje društvenega odbora.

Šal ugotavljam, da mnogih od povabljenih nocoj ni med nami. Mnoge tudi nismo uspeli povabiti, ker nismo imeli njihovih naslovov. Nekateri od povabljenih so zadržani in so se opravičili, premnogi so zgubili z nami osebne stike zaradi odhoda drugam, v nova okolja. Dolžnost nam je, da se spomnimo tudi tistih, ki bi prav gotovo prišli med nas, pa so nas morali za vedno zapustiti.

Zadnji med mnimi se je poslovil dolgoletni član društvenih odborov Rudi Malešič. Nekaj let pred njim je za vedno odšel Ivan Berger. Mnogi se še dobro spominjate blagajnika Pepička - Jožeka Krathovila in pa mentorja zasavske planinske mladine, častnega člana našega društva in sina razborskega nadučitelja, Vitka Jurka. Presin vas, da njihov spomin počastimo z enominutnim molkom.

Še iz vabil ste ugotovili, da smo se nocoj zbrali z namenom, da počastimo visoki jubilej; dan ko je bila tu na Lisci dana v uporabo prva planinska koč na spodnjem Zasavju - "Jurkova koč". Sovpada nam to leto tudi 25. obletnica dograditve Tončkovega doma, 45. obletnica postavitve večje planinske koč na Lisci in končno 5. obletnica obnove Jurkove koč, take kot je danes.

V društvu smo se dogovorili, da povabimo na to srečanje vse, ki so sodelovali pri gradnji in obnovi vseh domov in koč na Lisci in bili člani gradbenih, gospodarskih in društvenih odborov. To naj bi bilo srečanje starejših planincev našega društva z današnjo generacijo, ki hodi po poteh, ki ste nam jih s svojim velikim delom in zgledi trasirali prav vi in vaši sodobniki.

Rad bi vas s svojimi mislimi popeljal v tiste dni, ko ste stali kot prvi povojni izletniki na pogorišču obeh koč tu na Lisci in se zarekli, da jih morate čim preje obnoviti. Še danes se zavedamo, da je bila to velika obljuba in obveza takrat, leta 1943, ko je bila porušena domovina, ko so bili porušeni skromni domovi naših ljudi v mestih in na podeželju, ko so bili porušeni in požgani skoro vsi domovi okrog Lisce, kjer se je sovražnik zdivjal s še prav posebno srditostjo nad temi skromnimi prebivalci v zimi 1944/45.

Še leta 1948 je bila pod vodstvom tov. Jožeta Košoroka in Toneta Čebularja obnovljena Jurkova koč, ki je potem štiri leta služila kot zavetišče planincem in vsem, ki so gradili nov prečudovit Tončkov dom. Kolikokrat ste se zatekali ob dežju in snegu in ob vsakem vremenu v kuhinjo, ki je istočasno bila tudi jedilnica in ne malokrat tudi spalnica. O tem boste vedeli sami z Johanom Šterbencem največ povedati. Po tem času je Tonček Čebular znal pritegniti nešteto starejših in mlajših somišljenikov in zgraditi v naslednjih par letih dom, ki je bil ponos vsem posavskim in slovenskim planincem.

Tako obsežno delo je rodilo ustrezne uspehe. V letu 1953 je bila na Lisco zgrajena cesta s pomočjo sevniških delovnih organizacij, s tem pa tudi izredno povečan obisk planinskega doma. Zahteve obiskovalcev Lisce so bile z rastjo boljših življenjskih pogojev naših delovnih ljudi vedno večje. Muzno je bilo misliti na obnovo, razširitev in modernizacijo Tončkovega doma.

Po temeljitih tehtanju in po mnogih razgovorih nam je priskočil na pomoč delovni kolektiv "Lisce", ki je pod vodstvom tov. Vinka Božiča in tov. Ogorevca prevzel Tončkov dom v zakup. Kolektiv Lisce je vložil v obnovo doma znatna sredstva in jo zaključil pred sedmimi leti. Tako smo dobili na Lisici enega najlepših planinskih domov v Zasavju.

Nas planince pa je preurejanje Tončkovega doma vspodbudilo k obnovi Jurkove koče, ki je bila tudi dotrajana. Skoro 200 članov in mladincev društva je tri leta, dan za dnem prihajalo sem gori in si zgradilo prijetno zavetišče, kjer se z veseljem in v miru zbiramo ob važnejših dogodkih in v prostem času.

Seveda pri vsem tem gospodarskem delovanju in skrbi za planinske domove nikoli v tem društvu nismo pozabili na našo osnovno dejavnost. Hoja v gore, hoja po naših slovenskih planinah in vodenje našega mladega rodu je bila vedno prva naloga planincev tega društva. Načrtno in z vso resnostjo smo ves čas skrbeli za vzgojo mladih planincev, kar je dokaz, da je skoro dve tretjini članov društva pionirjev in mladincev. Prav zaradi tega v društvu nikdar nismo v zadregi kdo bo vodil posamezne dejavnosti, kdo bo prevzemal dolžnosti od starejših članov in koga bomo izvolili v organe društva.

Dokaz, da vodi društvo pravilno kadrovsko ter programsko politiko in da je delavno, je nenehna rast števila članstva. Leta 1950 je bilo včlanjenih v tem društvu 138 članov. Od tega časa je število preseglo 1000 članov in smo imeli v preteklem letu včlanjenih 670 pionirjev in mladincev ter 445 odraslih članov, skupno torej 1115. Tako smo se uvrstili v maloštevilno skupino planinskih društev, ki združujejo v Sloveniji preko 1000 članov. V Krškem, kjer je društvo imelo svoj sedež vse do leta 1964, še danes združujemo preko 100 članov, ki so aktivni in delavni. Povedati moram, da na tem področju deluje tudi planinsko društvo Bohor, ki združuje v svoje vrste predvsem mladino in pionirje v Krškem in drugih krajih v tej občini.

Smatram pa, da število članstva ni osnovno merilo nekega dela. V zadnjih 10 letih je šlo skozi tečaje za mladinske vodnike, planinske vodnike, mentorje planinskih skupin in druge vzgojne delavce preko 50 naših članov, predvsem mladincev. Danes je na čelu slovenske planinske mladine član našega društva. Člani našega društva aktivno sodelujejo v 4 komisijah planinske zveze Slovenije in v meddruštvenem odboru zasavskih planinskih društev.

Vsako leto popeljemo v gore na organizirane izlete preko 1200 - predvsem mladih članov društva. Samo v tem letu imamo pregled, da je Triglav obiskalo 16 večjih ali manjših skupin. Vsako leto organiziramo tudi odpravo na večjo turo, tako po zahtevnosti, kot tudi po organizacijski plati. To leto imamo za sabo Čar planino v Makedoniji, z najvišjim "Titovim vrhom". Pred leti smo bili na Durmitorju, pa na Velebitu, pred nami pa so še vrhovi jugoslovanske transverzale. Dvakrat smo se poiskrili z Mont Blanckom, dvakrat z Grossglocknerjem in še z nekaterimi vrhovi v italijanskih Dolomitih. Mnogi naši člani so nosilci znakov o prehojeni slovenski, zasavski in še marsikateri drugi transverzalnimi poti.

Planinska zveza Slovenije je delo našega društva vedno visoko cenila. Cenile so ga tudi družbenopolitične organizacije kraja in občine. Dokaz temu so številna priznanja društvu s strani planinske zveze in najvišje občinsko priznanje "Medalja Dušana Kvedra" - občine Sevnica. Številni naši člani so za svoje delo prejeli najvišja priznanja in častne znake planinske zveze Slovenije.

Vse dosedanje delo in uspehi pa nas ne uspavajo, ampak so nam vspodbuda tudi za v naprej. Nešteto nalog in obvez imamo še za uresničiti. Čim preje moramo razširiti naše delo v vrtnice in vzgojno varstvene ustanove. S pomočjo vzgojiteljic bomo že cicibane uvajali v prečudovit gorski svet. S prehodom na celodnevno šolsko varstvo se bomo tudi planinci vključili v delo šole. Z našim programom bomo pomagali koristno izrabiti del prostega časa mladine v celodnevnom varstvu. Svoj vpliv moramo okrepiti v temeljnih organizacijah združenega dela, posebno tam, kjer še nimamo organiziranih planinskih skupin.

Naše delo moramo razširiti v vse krajevne skupnosti, kjer bomo poskusili ustanoviti nove planinske skupine. Sicer pa so to že delovna razmišljanja, ki sodijo na naslednje seje našega upravnega odbora in mladinske komisije.

Ob zaključku naj še enkrat izrečem iskreno zahvalo za opravljeno delo v tem društvu in v vsej planinski organizaciji vsen van, ki ste se nocoj tukaj zbrali. Zahvala velja tudi vsem ki niso uspeli priti in vsen, ki jih ni več med nami.

Naj živi slovensko planinstvo, naj živi tov. Tito - dolgoletni prijatelj naše Lisce!

Tov. Jože Košorok, častni član PD "Lisca" se je opravičil takole:

Dragi moji sevniški planinci!

Prisrčno se vam zahvaljujem za vabilo na družabno srečanje planincev in na slavnostno sejo upravnega odbora, ki bo na Lisci 24. sept. Ker pa je prav ta dan tudi moj rojstni dan (68 let) in so se mi najavili številni ožji sorodniki, se srečanja, žal, ne morem udeležiti, čeprav bi bil raje med vami in v mislih tudi bom z vami.

V svojem zrelem življenju sem imel res rad tri stvari: svojo pokojno ženo Zoro iz Loke, ki me je za Silvestrovo l. 1935 prvič spremljala na Lisco, svoj učiteljski poklic in mojo drago Lisco. Prvo dvoje je minilo, Lisca pa je ostala, se razvija, kraljuje v Zasavju in je večna!

Dobro, da smo imeli take ljudi, kot je bil Jurko, Brez komisije je izbral najlepšo lokacijo in gotovo tudi brez gradbenega dovoljenja, za tedanje razmere postavil kar prijetno kočjo; dobro, da smo imeli tudi po vojni tako požrtvovalne ljudi, kakršen je Tonček Čebular. V splošnem pomanjkanju vsega smo pod njegovim vodstvom obnovili ne samo Jurkovo kočjo temveč tudi postavili in razširili dom, ki nosi njegovo ime.

Na stara leta se človek še bolj spominja mladih dni in svojih sodelavcev, pa vidim v duhu poleg Tončka tudi tovariša Štrublja, Kaplana, Andreja Čebularja, Anžičkove, Bibija, Jesenkovo Majdo, Kulejevo Franco, Sinkovčevo Pavlo, Filtaverja, Marjanko in Pavleta, Darinko Strgarjevo, Zoričevo Romico in druge nesebične pomočnike in graditelje naše Lisce. Nekaterih, žal, že ni več, lepa pa je zavest, da je bilo temeljno delo v težkih časih v redu opravljeno in da je v dobrih rokah, da napreduje, da ima planinstvo vedno dovolj mladega podmladka, za katerega skrbijo prosvetarji-planinci po šolah, ki so in še opravljajo plemenito poslanstvo v domovinski vzgoji, v vzgoji do lepote narave in utrjevanju zdravja.

Še pojdem z nahrbtnikom iz Brega mimo Racmanovega mlina, še bom občudoval ciklame pod Razborom, a jih ne bom trgjal, še bom poslušal razborški zvon in se oziral čez Okroglice na Sv. Lovrenc in Kozje, še bom grizel kolena po stezi pod Sv. Joštom in stopal po mehkih odpadlih bukovih listih in še bom vesel gledal iz dolinice pod Lisco njen travnati vrh in lep planinski dom. V tisti dolinici se počutim tako kakor otrok v materinem naročju; varno, toplo, mehka tla, blizu je hrana in postelja.

In na vrhu Lisce kakor malokje! Razgled za olimpijske bogove! Vsa utrujenost je pozabljena ob miru in občudovanju bližnje in daljnje panorame.

Upam, da ne boste dopustili, da bi si z vikendi posamezniki še naprej prilastili ta lepi svet: naj bo last vseh, saj je v domu streha za vsakega organiziranega planinca, ki poleg telesnih potreb najde tu tudi dobre tovariše.

Dragi prijatelji planinci: želim, da bi vam srečanje lepo uspelo, želim, da bi bila slavnostna seja ob teh jubilejih res ganljiva in vzpodbudna za nadaljnje uspešno delovanje in vas vse prav prisrčno pozdravljam s tovariškimi planinskimi pozdravi

vaš Jože Košorok

Jela Frankič, dolgoletna blagajnica društva (13 let) se je opravičila z naslednjim pismom:

Res sem bila ganjena, ko sem prejela vaše vabilo na srečanje starih članov društva. Hvala vam! Srčno rada bi bila v soboto med vami, pa mi moje zdravstveno stanje tega ne dopušča. Ko boste vsi zbrani in vam bo najlepše, se spomnite na mene, ki zaman upam na prelepo planinarjenje in izpijte kozarec na moje zdravje.

Vsem zbranim planincem vse najlepše želim

Jela

Čestitke je poslal tudi izredno delaven član gradbenega odbora "Tončkovega doma" ing. Henrik Čmak, ki je ta leta, ko se je dom gradil, vodil gradnjo Tovarne Celuloza v Krškem. V brzojavki pravi takole:

Benkovac, 24.9.1977

Planinsko društvo Sevnica

Vašemu dvojnemu jubileju na Lisici čestitam in se slavju v mislih pridružujem

ing. Čmak

ZAKLJUČEK

Številka Mladega planinca, ki je pred vami, je v celoti posvečena praznovanju Titovih in društvenih jubilejev v letošnjem letu.

Na slavnostni seji upravnega odbora društva 24.9.1977 je bilo sprejetih tudi nekaj sklepov in to:

- na željo predstavnika PD Dol pri Hrastniku, katerega soustanovitelj je bil pokojni Vidko Jurko, sin graditelja Jurkove koč, naj vodstvo kluba Jurkove koč razpravlja o sprejemu v članstvo člane tega društva. To bi pomenilo še tesnejše sodelovanje med dvema zasavskima društvo;
- predstavnika Krajevne skupnosti Loka je obrazložil željo, da bi naše društvo prevzelo gradnjo planinskega zavetišča pri Lovrencu, KS bi pomagala s finančnimi sredstvi. Sklenjeno je bilo, da se sestane UO PD "Lisca" in svet krajevne skupnosti Loka na skupno sejo in pretrasejo možnost take gradnje;
- sprejet je bil tudi sklep, da se ta številka Mladega planinca pošlje vsem, ki smo jih vabili na slavnostno sejo in aktivnim članom društvenih organov kot spomin na to proslavljanje.

V Sevnici, 5. oktobra 1977
